

עבודת השם

כרלת "ירא"

ולמה באו מלובשים בצורה כזאת דווקא? הנה חז"ל אמרו: כי כל העולם כולו חיים בזכותו של אברהם אבינו, ככתוב אלה תולדות השמים והארץ בהיבראם, בזכות אברהם בראם, והרי העולם עשוי שלישי מדבר, שלישי יישוב, שלישי ים, ועל כל שלישי ממונה מלאך מיוחד, לפיכך באו כעת שלושת המלאכים הללו, לביקור חולים, אצל אברהם, אשר בזכותו הם קיימי, ומלאך הממונה על המדבר נראה בדמות "סוחר מדברי" ומלאך הממונה על הישוב, נראה בדמות "סוחר תבואות" והמלאך הממונה על הים, נראה בדמות "רב חובל של ספינה" (מעיינה של תורה)

"וַיֹּאמֶר: אֲדָנָי, אִסְיָא מְצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ--אֵלֶינָא תַעֲבֹר, מַעַל עֲבָרְךָ." (וירא יחג) מכאן שגדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני השכינה (שבת קכ"ז). הקשו המפרשים מנלן שגדולה הכנסת אורחים יותר מהקבלת פני השכינה, אולי נאמר ששניהם שקולים הם? ויש לבאר כי הנה אמרו חכמינו בתלמוד (יומא נג.). תלמיד הנפטר מרבו לא יחזיר פניו וילך אלא מצעד פניו והולך. והנה כשראה אברהם אבינו את האורחים, וכתוב "וירך לקראתם" שמשמעו פנים אל פנים ורץ כדרכו כי אי אפשר לרוץ אחורנית, והסב פניו מנגד פני השכינה, וזהו שאמרו חכמינו "זל, גדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני השכינה", דהיינו מלהיות מקביל פניו נגד השכינה (קול אליהו)

"וְאֵלֶיֶךָ, רֵץ אַבְרָהָם; וַיִּקַּח בֶּן־בְּקָר רֶדֶף וְטוֹב," (וירא יחג) שאלו המפרשים למה רץ? הרי נאמר שחמסין "כחוס היום" והבהמות נמצאות בשדה רחוק מהבית. ואברהם היה זקן בן מאה שנה והיה גם חולה כי זה היה ביום שלישי למילתו ועל כל זה רץ הוא בעצמו? אלא כל מה שכתוב כאן זה מורה על יום המיתה, ואל תקרי ואל הבקר רץ אברהם אלא ואל הקבר רץ אברהם, שבאותו רגע נגלה לו קברו של אדם הראשון וראה איך יפה ונעים גורלו, וזה מוסר לאדם שידע שסוף אדם למות ולא יאמר אדם שיש עוד זמן לשוב, ועוד הוא קטן בשנים ושעתה ימלא את כל תאוותיו ואחר כך ירחם ה', והצדיק לא אומרים כן, אלא תמיד חוששים ואומרים שמא ימותו ולא יראו יישאר להם זמן לעשות צדה לדרך, וכן אברהם אבינו עליו השלום אמר ואנכי עפר ואפר, אמר לו הקדוש ברוך הוא אתה אמרת על עצמך שאתה עפר ואפר, לכן אחרי מותך אין אני משכיב אותך בסתם עפר אלא בוא ראה את הבריאה הראשונה אשר בראתי מעשה ידי ולא ילוד אישה ושם יהיה גורלך. וזה שאמר הכתוב ואל הקבר רץ אברהם, וכן בכל דור ודור, כל צדיק וצדיק שמעשיו לשם שמים, אף על פי שנקבר בכל מקום הקדוש ברוך הוא מביא להם מעפר מערת המכפלה ושומר עליהם עד תחיית המתים. ולפעמים יש אנשים פשוטים שזוכים לקבורה כזו על ידי אמונה בתלמיד חכם ועל ידי מעשי טובים וקונים עולמם בשעה אחת. (מעיינה של תורה)

"וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה, בְּאֵלֵי מִמְרָא; וְהוּא יֹשֵׁב בְּתֵּחַ-הָאֵהָל, כַּחֵם הַיּוֹם." (וירא יחג) הקב"ה ראה לנכון להתגלות לאברהם אבינו כי ראה אותו שרוי בצער בגלל כושי הכאב של מצוות ברית המילה שקיים אברהם בגיל 100 שנה בהיותו זקן וקשיש. ועוד התגלה לו הקב"ה ביום השלישי למילתו שידוע שביום זה הכאב בשיאו. ויש ללמוד ממידת חסידותו של אברהם אבינו למרות שמל עצמו בגיל מבוגר ובמקום לגוח הוא יושב בפתח האהל ומחכה לעוברי אורח שיוכל לקיים מצוות הכנסת אורחים ויש אומרים שפתח את כל כיוני האהל על מנת לא לפספס אף עובר אורח והפ"ס מדגיש כ"חוס היום" כלומר שהוציא הקב"ה חמה מנרתיקה והיה חוס כבוד בארץ, וכל זה נעשה בגלל שני טעמים האחד כדי לייבש את פצעו של אברהם אבינו, השני כדי לנטרל את האנשים בעולם שלא יצאו מביתם בשל החוס הכבוד וכך יוכל לשלוח את שלושת המלאכים לאברהם, לכן נגלה בפניו הקב"ה לבקרו.

וזהו אחת מן המצוות שציווה לנו השי"ת ונקראת מצות ביקור חולים והיה ראוי לברך ברכה על מצוה זו כפי שאנו מברכים על כל מצוה שאנו מקיימים. אבל לפי שאין זה דבר הנתון בידינו שהרי יתכן שלא יקבל ביקור לכן לא ציוו חכמים לברך על כך, שאין ראוי לברך אלא על מצוה שהיא תלויה בידינו.

ועוד טעם לדבר משום שאין ראוי לברך אלא על דבר שרק ישראל מקיימים, אבל דבר שגם אומות העולם מקיימים אין מברכים עליו ולפי שאנו רואים שבעניין זה של ביקור חולים זהירים הגויים בטיפול חוליהם, לכן לא נצטוונו לברך ומצוה זו יקרעה מאוד כפי שאנו אומרים בכל יום בזמירות התפילה שהיא אחת מן המיצוה שאדם אוכל פירותיהן בעולם הזה והקרן קיימת לו לעולם הבא. וכל מי שהוא מבקר את החולה ניצול מדינה של גיהנם והקב"ה מצילו מן היצר הרע ומן הייסורים. שלושה אנשים ניצבים עליו (וירא יחג) אחד בא בדמות "סוחר מדברי" ואחר בדמות "סוחר תבואות עירוני" ואחד בדמות "רב חובל של ספינה" (מדרש)

16:24
17:24
16:45
17:57
6:09

כניסת השבת
צאת השבת
שקיעה
ר. תם
הנץ

888 חולת

הפטרה: "ואשה אחת מנשי בני הנביאים"

"הַיְפָלֵא מִיְהוָה, דְּבַר; לְמוֹעֵד אֲשׁוּב אֵלֶיךָ, כְּעַת חַיֵּיהֶם הַלְשָׁרָה בֶן." (וידא יחיד) ויש לשאול והרי שרה אמרה כי לא יתכן הדבר מפני שאברהם זקן, למה אמר הקב"ה ששרה אמרה האף אמנם אלד ואני זקנת. והתשובה היא משום שהקב"ה אוהב שלום ושונא המחלוקת, לכן לא אמר לאברהם אותם הדברים שאמרה שרה כדי שלא תהיה מחלוקת ביניהם, והכונה הייתה שתשרה ביניהם אהבה ואהדה, ומכאן למדים שמותר לשנות מפני השלום. ותכחש שרה לאמור לא צחקתי (וידא יח"ט) איך יתכן כזאת שצדקנית כשרה תכחש? ברם, באמת הלא התפלאה שרה וצחקה בגלל "ואדוני זקן", שאמרה אחרי בלותי הייתה ערונה" אמנם באמת כבר נוכחתי לראות, כי מצדי לא תהיה עוד מגיעה לילד, אולם "ואדוני זקן" אברהם כבר הזקין מכדי להעמיד בן, וכאשר אחר כך שינה השם יתברך את דבריה, מפני דרכי שלום, שכאילו אמרה על עצמה "ואני זקנת" הרי רשאי הייתה להכחיש זאת, כיון שבאמת צחקה לא על זקנותה שלה, אלא על זקנותו של אברהם. אך בכל זאת היה בזה משום חטא, מאחר שאמרה סתם

"לא צחקתי" באופן שאפשר לפרש זאת, כאילו לא צחקה כלל וכלל. מכאן יכולים אנו ללמוד, עד כמה חייבים אנשי מעלה להתרחק מן השקר, שאפילו כאשר הדברים עצמם אינם שקר, אלא שאפשר לפרשם באופן שאינו מתאים לגמרי אל האמת הרי גם זה חטא הוא.. (מעיינה של תורה)

"הַנְהַיְנָא הוֹאֲלֵתִי לְדַבֵּר אֶל-אֲדֹנָי, וְאֲנִי עֶפֶר וְאֶפֶר." (וידא יח כו) עפר אין לו כל חשיבות מצד העבר, אבל יש לו עתיד, עשוי הוא להוציא פירות וצמחים, אחרי חרישה וזריעה, לעומת זה האפר אין לו כל עתיד, אבל היה לו עבר, שמתחילה היה חפץ מועיל, אברהם אבינו היה כ"כ עניו ושפל בעיני עצמו, עד שדימה את עצמו לעפר ואפר, לאמור, שאין לו שום מעלה לא מצד העבר, ולא מצד העתיד, ולכן זכה לשתי מצוות, "עפר סוטה" ו"אפר פרה אדומה", "עפר סוטה", מברר דווקא את העבר של האישה, א"כ נתנה התורה חשיבות לעפר גם לעבר, ואילו "אפר פרה אדומה" מטוהר את האדם לעתיד, א"כ נתנה חשיבות לאפר גם לעתיד, להודיע לאברהם, שיש לו גם עבר וגם עתיד (מרדש אריאל)

**סיפור בהמשכים
"נזכרתי באלוקים" חלק א**

בת שש-עשרה וחצי הייתה פסיה בודנר כשהגיעה עם בני-משפחתה למחנה ההשמדה אושוויץ. הם היו משפחה גדולה: אבא, אימא, שלושה אחים ושתי אחיות. העובדה שאחרי התופת הצליחו לשרוד שלושה מבני המשפחה – היא ושני אחיה הגדולים – היא בגדר נס כביר. רבבות משפחות אחרות הושמדו לגמרי. במכתב מרגש היא מספרת על הרגע הקשה ביותר שעבר עליה, רגע שבו שבה וגילתה את בורא העולם: כשהגענו לאושוויץ וירדנו מהקרונות, הורו לנו להתקדם לאורך המסילה. משפחות-משפחות צעדו שם, ילדים, זקנים, הורים עם ילדים ותינוקות הנישאים על כפיים. כולם הולכים אל הלא-נודע. בסוף המסילה עמד קצין אס-אס (לימים נודע לנו ששמו מנגלה יימח-שמו). בהזזת אצבע ימינה ושמאלה הפריד בינינו – מי לחיים ומי למות. עוד לא התאוששתי מהלם הפרידה ומצאתי את עצמי בתוך קבוצת נשים ונערות צעירות. גזזו את שערותינו, הפשיטו אותנו במגדינו, הפשיטו אותנו מעצמותינו. זה היה ההלם השני. הגרמנים לקחו מאיתנו הכול. נשארתי רק עם זיכרונות, אך גם הם נשמרו לאורך זמן. אחרי כחצי שנה של שהייה באושוויץ התעמעמו הזיכרונות היקרים, והרגשתי האנושיים היטשטשו אט-אט. לא שוחחנו בינינו, לא צחקנו. לא בכינו. שכחנו את ההורים. שכחנו את האלוקים. הקודש התערבב בחול. איבדנו כל תחושת זמן. אט-אט גברו התכונות הבהמיות. בערב חטפנו זו מזו את פרוסת הלחם היבש. בבוקר נלחמנו על סיר שהתרוקן לאחר חלוקת מנת הדיסה. רצינו רק להכניס אצבע ולאסוף עוד כמה טיפות סולת. היינו כחיות נרדפות ומורעבות. מדי יום ביומו יצאנו לעבודה, מרחק של כמה קילומטרים מהמחנה. עבדנו בסבלות ובחפירת תעלות, שריות במי גשם קרים עד מותנינו. יום אחד הובאנו לטפל בקרונות מלאים תפוחי-אדמה. הורו לנו לאחסן את תפוחי-האדמה בארגזים. השתוקקנו 'לסחוב' כמה תפוחי-אדמה, אבל המקום שרץ חיילי אס-אס. במקום עבדה גם קבוצת גברים. אחד מהם היה יהודי יטור זקן, שמשך את תשומת ליבי, מכיוון שהזכיר לי את אבי. הגשם טפטף והאדמה נעשתה בוצית. כשעלינו על הגבעה החליק אותו יהודי ונפל, וכל תפוחי-האדמה שנשא התנגלו במורד הגבעה. בן רגע הופיע חייל אס-אס, אלה בידו, והכה מכות נמרצות על ראש היהודי המתבוסס בבוץ כשהוא צורח עליו: "יהודון מזוהם!". בכוחותינו האחרונים קם היהודי על רגליו ובשתי ידיו המלאות בוץ דחף בחוזקה את החייל ולכלך את מדיו. בכך חרץ את גורלו... **ההמשך ב"ה בשבוע הבא!**

ע"פ ילקוט יוסף
כ"ר ד'

**פנית ההלכות
"דיני חולה שאין בו סכנה בשבת"**

זו. חולה שאין בו סכנה, ויש בו סכנת אבר, אם הרופא אומר שעל ידי סכנת אבר זו יכול לבוא לידי סכנה כללית, שומעין לו לחלל עליו שבת אפילו במלאכות דאורייתא. וכיום דעת הרופאים שכמעט אין לך סכנת איבר בודד שלא יהא כרוך בה גם סכנה לכל הגוף, כתוצאה מאלחידים וכדומה, ואפילו למרן השלחן ערוך שסובר שאין לחלל שבת באיסור דאורייתא על סכנת אבר, יודה להקל בזמן הזה, כי רופאי זמנינו אומרים שאין לך סכנת אבר שאין בה משום סכנה כללית לכל גופו, על ידי זיהום והרעלה. וספק נפשות להקל. ולכן כל שיש לחוש שהשארית האבר הפגוע בלי טיפול תגרום להתפשטות המחלה בכל הגוף, מותר לחלל שבת כדי לטפל באבר הפגוע. ולכן אבר שנקטע, כגון יד שנקטעה מן הזרוע, מותר לעשות ניתוח בשבת לחבר את היד, שכיון שבלאו הכי צריכים הרופאים לחלל שבת כדי למנוע סכנת זיהום וכיו"ב, לכן דינו כחולה שיש בו סכנה, שחייבים להצילו מסכנה באותו טיפול, וכדרך שרגילים לעשות לו בחול, ואף על פי שעל ידי כך מרבים יותר במלאכות, מכל מקום כל מה שהרופא עושה נחשב כפיקוח נפש. (ילקוט יוסף שבת כ"ד עמוד ק)

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפז בן שושנה
שרה בת סלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאוגו וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
דוד שורמון בן חוה	

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.
המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית:
יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.ase@gmail.com
כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי "לדעת" ו"דרשו"